

ת"פ 34318/03/23 - מדינת ישראל נגד הלאל ותד

בית משפט השלום בחדרה

ת"פ 34318-03-23 מדינת ישראל נ' ותד(עציר)

לפני	כבוד השופט אלכס אחר
בעניין:	המאשימה
נגד	
הנאשם	הלאל ותד (עציר) ע"י ב"כ עוה"ד פאיז יונס

גזר דין

הנאשם חזר בו מכפירתו והורשע על פי הודאתו בכתב האישום המתוקן, המייחס לו **6 עבירות של גניבת רכב בצוותא** - סעיף 413ב לחוק העונשין+סעיף 29(א) לחוק העונשין ו-**2 עבירות של סיוע לגניבת רכב** - סעיף 413ב לחוק העונשין+סעיף 29(א) לחוק העונשין במסגרת הסדר טיעון שגובש בין הצדדים, אשר לא כלל הסכמה עונשית.

בתמצית, במהלך חודשיים וחצי, הנאשם יחד עם שניים אחרים תושבי האזור שאינם מורשים להיכנס לישראל או לשהות בה, גנב 8 כלי רכב. שותף אחד הורשע בגניבה של רכב אחד ובכניסה לישראל שלא כדין ונדון ל-12 חודשי מאסר בפועל. שותף שני הורשע בגניבה של 4 רכבים וכניסה לישראל שלא כדין ונדון ל-24 חודשי מאסר בפועל (ת"פ 34244-03-23).

הנאשם עצור מתאריך 28.02.23.

לאחר שהודה והורשע, הופנה הנאשם לבקשתו לשירות המבחן על מנת שיערך תסקיר אודותיו.

מתסקיר שירות המבחן עולה שהנאשם גרוש ואב לשני קטינים וסובל ממחלות שונות. הנאשם סיים 12 שנות לימוד ללא תעודת בגרות ובשנים האחרונות איננו עובד על רקע מצבו הבריאותי.

לנאשם אין עבר פלילי והוא לוקח אחריות על מעשיו אותם ביצע על רקע של קושי בהפעלת אסרטיביות ביחסים עם דמויות דומיננטיות.

הנאשם לוקח חלק בהליכי טיפול בכלא ושירות המבחן המליץ על ענישה שיקומית שתכלול צו מבחן למשך שנה וחצי לצד עונשים צופים פני עתיד.

בתאריך 14.11.23 נשמעו בפני טיעוני הצדדים לעניין העונש.

המאשימה הגישה את טיעוניה בכתב (ת/4) ובית המשפט הופנה לפסיקה התומכת בטיעוני המאשימה לפיהם, מתחם העונש ההולם נע בין 46-68 חודשי מאסר. המאשימה טענה שהנאשם פגע בקניינו של הפרט וכן בתחושת הביטחון שלו על ידי עבירות שהפכו למכת מדינה. הנאשם ביצע את העבירות יחד עם שניים אחרים במועדים שונים ובמקומות שונים על פני מספר חודשים. עובדות אלו מצביעות על תכנון מוקדם, כך גם מעשיו של הנאשם עצמו עת היה זה שנהג ברכב המוביל ולמעשה פתח לאחרים ציר נסיעה נקי עד העברת הרכבים הגנובים לשטחים וכך גם השימוש במחשב רכב לשם פריצת הרכבים.

הנאשם נעדר עבר פלילי והוגש בעניינו תסקיר חיובי. עם זאת, המאשימה טענה שלא הוצע כל טיפול קונקרטי ויש לקבוע שהאינטרס הציבורי גובר על הצורך בשיקום הנאשם. לאור העונשים שנגזרו על שותפיו של הנאשם, ביקשה המאשימה להטיל על הנאשם 50 חודשי מאסר לפחות, מאסר על תנאי, קנס מכביד, פיצוי, פסילת רישיון הנהיגה בפועל ועל תנאי וחילוט הרכב.

ב"כ הנאשם טען במסגרת טיעונו שחלקו של הנאשם בעבירות היה מינורי מאחר שרק הוביל והסיע את הגנבים ולכן ביקש לקבוע מתחם ענישה שנע בין 18 לבין 36 חודשי מאסר.

ב"כ הנאשם ציין שמרשו חסך זמן שיפוטי יקר, חזר בו מכפירתו, הודה בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום המתוקן ולקח אחריות. לאור מצבו הבריאותי והתסקיר החיובי, ביקש לאמץ את המלצות התסקיר ולחרוג ממתחם הענישה כך שבית המשפט יטיל עונש שיסתפק בתקופת מעצרו של הנאשם.

לאור מצבו הכלכלי של הנאשם, ביקש בא כוחו להימנע מהטלת ענישה כספית ולהטיל פיצוי מתון בלבד רק למי שרכבו נגנב.

הנאשם ביקש לומר את דברו, הצטער על מעשיו, טען שלא יחזור על כך בשנית ולשם כך מוכן לעבור כל טיפול.

דין והכרעה

תיקון 113 לחוק העונשין, עיגן את הבניית שיקול הדעת השיפוטי והעניק מעמד בכורה לעיקרון ההלימה, היינו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשי העבירה, בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בהתאם לתיקון לחוק, על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם למעשה העבירות שביצע הנאשם. לשם כך יתחשב בית המשפט בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה המפורטות בסעיף 40ט' לחוק העונשין.

לכשייקבע מתחם הענישה, יקבע בית המשפט את העונש המתאים, בתוך המתחם, אשר יוטל על הנאשם וזאת

בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה המפורטות בסעיף 40יא' לחוק. בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום או הגנה על שלום הציבור לפי סעיפים 40ד' ו40ה' לחוק.

קביעת מתחם העונש ההולם - נסיבות הקשורות בביצוע העבירה

בע"פ 4910/13 ג'אבר נגד מדינת ישראל (פורסם בנבו) נקבע כי עבירות שיש קשר ענייני הדוק ביניהן יש מקום לקבוע כי מדובר במסכת עבריינית אחת ולהחשיבן כאירוע אחד. בהעדר מחלוקת בין הצדדים ולנוכח נסיבות המקרה, זהות המעורבים ונסיבות ביצוע העבירות ראיתי לקבוע כי מדובר באירוע אחד ועל כן ייקבע מתחם ענישה אחד לכלל העבירות המפורטות בכתב האישום.

הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בכתב האישום המתוקן, בביצוע שש עבירות של גניבת רכבים, ושתי עבירות של ניסיון לגניבת רכבים.

אין צורך להכביר מילים אודות חומרת העבירות בהן הורשע הנאשם גם לאחר תיקון כתב האישום שכן במעשיו פגע הנאשם בערכים המוגנים של זכותו של אדם לשמירה על רכושו וקניינו וזכותו לחיות בביטחון ובידיעה שרכושו הפרטי יישמר. בנוסף, עבירות גניבת רכב מובילה לנזק כלכלי הנגרם לחברות הביטוח אשר מגולגל על כתפי האזרחים בצורת ייקור פרמיות הביטוח. כפי שנכתב בע"פ (ח'י) 36024-05-20 עומר דקה נ' מדינת ישראל:

"אדגיש כי עבירות הרכוש ובעיקר עבירות גניבת רכב, הפכו למכת מדינה שפגיעתן בציבור, ברכושו, בביטחונו האישי והכלכלי הינה קשה".

ודי אם אפנה בעניין זה גם לע"פ 11194/05 אבו סבית נגד מדינת ישראל (ניתן ביום 15.05.06):

"למרבה הצער, תופעת גניבות הרכב טרם נעקרה משורש, ומכת המדינה שאליה נדרש בית משפט זה לפני בדיוק עשור...כמעט שהפכה לעשר מכות; היא ממשיכה לנגוס ברכושם של רבים, ופגיעתה רעה כלכלית ואנושית. המעט שבידי בית משפט זה לעשות הוא לחזק את ידיהם של בתי המשפט הדיוניים בראייה מחמירה של העבירות הכרוכות בכך".

בענייננו, הנאשם גנב בצוותא 6 רכבים וניסה לגנוב שניים נוספים. הנאשם כאמור לא פעל לבדו אלא בצוותא יחד עם שניים אחרים, תושבי האזור, ולשם כך הצטייד במחשב רכב, תיאם ותכנן מראש את מועד ביצוע העבירות ומיקומן ובכל המקרים, נסע לפני הרכבים הגנובים, פחת להם ציר נסיעה נקי ובכך סייע להעברתם עד לשטחי הרשות הפלסטינית. נסיבות אלה המצביעות על התכנון המוקדם והתחכום, לצד מספרם הגבוה של הרכבים שנגנבו ואלו שנעשה ניסיון לגנבם, מעידות על הפגיעה הרבה בערכים המוגנים.

לעניין מדיניות הענישה הנהוגה, ברע"פ 2349/23 מחמוד אגבאריה נגד מדינת ישראל (04.04.23) - המבקש הורשע באחת עשרה עבירות של גניבת רכבים, ניסיון לגניבת רכבים, קשירת קשר לביצוע פשע, חבלה במזיד לרכב, החזקת כלי פריצה לרכב וארבע עבירות של כניסה לישראל שלא כדין. מתחם הענישה נקבע בבית המשפט השלום-3-6 שנות מאסר בפועל ועל המבקש נגזרו 3 שנות מאסר. בית המשפט המחוזי החמיר את עונשו של המבקש ל- 54 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית וזאת מבלי למצות עימו את הדין. בקשת הערעור נדחתה.

ברע"פ 6941/20 **חסן משי נ' מדינת ישראל** (29.10.20) - נדחתה בקשה של המבקש לאחר שבית המשפט המחוזי קבע שמתחם ענישה של גניבת 7 כלי רכב צריך להתחיל מ-45 חודשי מאסר בפועל (חלף 22-40 שקבע בית משפט השלום) והטיל על המבקש 38 חודשים אך בשל העובדה שכבר שוחרר ממאסר בטרם נשמע ערעור המדינה על קולת העונש. בפסק הדין נקבע ש:"**בית משפט השלום הטיל עונש הסוטה באופן קיצוני ממדיניות הענישה הנוהגת והראויה (ראו והשוו: רע"פ 2054/18 רבאיעה נ' מדינת ישראל (12.03.18), רע"פ 1123/18 דבארי נ' מדינת ישראל (14.03.18)) ומחטיא את מטרת הענישה, כך שלא ניתן משקל מספק לעקרונות ההלימה וההרתעה. חומרת העבירות בהן הורשע המבקש, במסגרתן פעל כחלק מחוליית גניבת רכבים, וגנב 7 מכוניות, מצריכה ענישה מחמירה ומרתיעה (ע"פ 2333/13 סאלם נ' מדינת ישראל (03.08.14))."**

ברע"פ 6957/20 **עלי ספורי נ' מדינת ישראל** (25.10.20) - נדחתה בקשת המבקש להקל בעונשו לאחר שבית משפט השלום קבע מתחם ענישה לגניבת 4 כלי רכב כנע בין 18 לבין 36 חודשים וגזר על המבקש 20 חודשי מאסר בפועל. נקבע שהעונש לא החמיר עם המבקש אלא הקל עימו.

ברע"פ 4624/20 **נסר עגלוני נ' מדינת ישראל** (14.07.20) - נדחתה בקשת רשות ערעור על עונש של 9 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות שנגזר על המבקשים בגין גניבת אופנוע בצוותא, תוך שנדחתה טענת המבקשים לאפליה אסורה בינם לבין שותפם הקטין שנדון למאסר בפועל בן 6 חודשים, מתוכו 4 חודשים במצטבר לעונש מאסר אחר שריצה. בית המשפט עמד על קביעת בית המשפט המחוזי לפיה גם בהתחשב בעונש שנגזר על הקטין, המבקשים זכו לתוצאה מקלה.

עפ"ג (חי') 13435-09-20 **אלחג' נ' מדינת ישראל** (10.12.20) - המערער, הורשע, לפי הודאתו, בעבירות של פריצה, גניבה, קשירת קשר וגניבת רכב. בית-משפט קמא קבע מתחם עונש הולם לכל עבירה של גניבת רכב, הנע בין 12 ל-24 חודשי מאסר, והטיל עליו 27 חודשי מאסר בפועל, מאסרים מותנים וקנס בסך 20,000 ₪. לזכות המערער צוינו מאמצי שיקום אותם ערך בשנתיים האחרונות, ומצב כלכלי קשה, ולחובתו צוין עבר פלילי מכביד הכולל מספר מאסרים ממושכים אותם ריצה בעבר. ערעורו נדחה תוך קביעה כי העבירות שביצע מחייבות ענישה משמעותית, והעדר חריגה קיצונית מרמת ענישה ראויה ומקובלת.

ע"פ (חי') 36024-05-20 **עומר דקה נ' מדינת ישראל** (18.06.20) - המערער הורשע, לאחר שמיעת ראיות, בעבירות של כניסה לישראל שלא כחוק, גניבת רכב בצוותא, נהיגה ללא ביטוח וללא רישיון נהיגה, והפרעה לשוטרי במילוי תפקידו. בגזר-הדין נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 14 ל-25 חודשי מאסר בפועל, והוטלו על המערער 14 חודשי מאסר בפועל, מאסרים מותנים ופסילת רישיון. הערעור, הן על הכרעת הדין והן על גזר-הדין, נדחה, תוך קביעה כי העונש אינו חורג במידה קיצונית מרמת הענישה המקובלת במקרים דומים והמצדיקה התערבות ערכאת הערעור.

ברע"פ 1123/18 **אשרף דבארי נ' מדינת ישראל** (14.03.18) - נדחתה בקשת רשות ערעור על עונש של 13 חודשי מאסר בפועל שנגזר על המבקש בגין ניסיון לגניבת רכב ואיומים בסכין, זאת לאחר שנקבע מתחם ענישה בין 12-24 חודשי מאסר. בית המשפט העליון אימץ את קביעת הערכאות דלמטה, קבע כי אלו לא סטו ממדיניות הענישה הנהוגה וכי יש לסווג את העבירות בחומרה יתרה, הן בשל הסכנה הגלומה בהן לשלום הציבור, והן מכיוון שמדובר ב"מכת

עפ"ג (מחוזי מרכז) 60489-11-19 **מוחמד אבו עראם נ' מדינת ישראל** (17.02.20) - המערער הורשע בגניבת רכב בצוותא, ניסיון גניבת רכב, קשירת קשר לפשע, כניסה לישראל שלא כחוק, נהיגה ללא רישיון נהיגה וללא ביטוח, זיוף סימני זיהוי של רכב והחזקת כלי פריצה לרכב. המערער ואחר גנבו בצוותא שלוש מכוניות (בשלושה מועדים נפרדים), ובמועד נוסף ניסו ללא הצלחה לגנוב שתי מכוניות. באחד האירועים זייף המערער את לוחיות הרכב "המבצעי". נקבע מתחם עונש בין 12-24 חודשי מאסר לכל אחד מהמועדים, ומתחם עונש כולל בין 36-72 חודשי מאסר. המערער שלחובתו עבר פלילי מכביד נדון למאסר בפועל למשך 48 חודשים, והופעלו במצטבר שני מאסרים מותנים (למשך 8 חודשים ולמשך חודשיים), סה"כ 58 חודשי מאסר בפועל. הערעור נדחה.

בענייננו, לאור החומרה היתירה המתבטאת בתכנון המוקדם וביצוע מספר רב של עבירות חמורות שהוגדרו מזה שנים רבות "מכת מדינה", כאשר הנאשם לא גנב רכב אחד אלא פעל לגניבת שישה רכבים וסייע בגניבתם של שניים נוספים במועדים שונים, אני קובע שמתחם העונש ההולם הינו 40-65 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, קנס ופיצוי.

קביעת העונש ההולם בתוך המתחם - נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות

על שיקולי ענישה, עמד בהרחבה כב' בית המשפט העליון בע"פ 11699/05 **סרפו נ' מ"י** (23.06.08):

"מלאכת גזירת הדין קשה ומורכבת היא. היא מצריכה עריכת איזון עדין ורגיש בין שיקולי הענישה השונים, ובין נתוניו של הנאשם הקונקרטי והנסיבות שבהן נעברה העבירה, לבין שיקולי מדיניות מגוונים והצורך בהתוויית מדיניות עונשית ברורה שיש בה כדי לקדם ערכים חברתיים. מטבע הדברים, זהו אינו מדע מדויק, שהרי אין מקרה אחד זהה למשנהו, אין נאשם דומה לחברו וגם אם ניתן לעיתים להצביע על דמיון או קרבת-מה בין נסיבותיו של מקרה פלוני למקרה אלמוני, הרי שתמיד ימצא ייחוד ושוני בנסיבותיו של כל מקרה ומקרה ובאופן שבו ראוי ליישם את השיקולים השונים על עניינו של אותו נאשם העומד בפני בית המשפט. בסופו של יום, וזאת אין לשכוח, גזירת העונש נעשית למידותיו של הנאשם הספציפי. עמד על הדברים בבהירות רבה, כדרכו, השופט (כתוארו אז) א' ברק בפרשה קודמת:

"ביסוד הענישה אינו עומד שיקול אחד ויחיד, אלא מכלול של שיקולים. במלאכת הענישה בכל מקרה ומקרה חייב השופט למצוא את המשקל הראוי שיש להעניק לכל אחד מהשיקולים הנזכרים, תוך שהוא מודע לכך כי לעיתים קרובות שיקול אחד בא על חשבונו של שיקול אחר. מכאן, שהעונש אשר מוטל בסופו של דבר על הנאשם, אינו אלא תוצאה "משוקללת" - אם תרצה פשרה - של השיקולים השונים שיש להביאם בחשבון. מלאכת "שקלול" זו אינה מלאכה מדעית, אך היא אף אינה מלאכה שרירותית. היא ענין שבשיקול דעת, הנעשה על הרקע הכללי והאינדיבידואלי, במסגרת המדיניות העונשית הכללית כפי שהיא מתבצעת על-ידי בתי-המשפט" (ע"פ 212/79 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד לד(2) 421, 434 (1979)....".

הנאשם הודה בכתב האישום המתוקן ולקח אחריות על מעשיו וזאת טרם שמיעת הראיות. בכך, חסך זמן שיפוטי יקר כמו גם את זמנם של העדים הרבים.

הנאשם נעדר עבר פלילי וזוהי הסתבכותו הראשונה.

הנאשם עצור מזה 10 חודשים מאחורי סורג ובריה כאשר ידוע שתנאי המעצר קשים הם מתנאי מאסר. עובדות אלה, יש לזקוף לקולא.

שירות המבחן המליץ על ענישה שיקומית ופירט גם את נסיבות חייו הקשות של הנאשם. עם זאת, כפי שנכתב ברע"פ 9269/17 ראמי אבו עישא נ' מדינת ישראל (15.01.18) בו נדחתה בקשת המבקש להקלה בעונשו לאחר שבית המשפט המחוזי ביטל את גזר דינו של בית משפט השלום שאימץ המלצות תסקיר שירות מבחן חיובי וגזר צו של"צ ובמקומו הטיל 15 חודשי מאסר בפועל על גניבת של רכב אחד ועבירות נלוות :

"כידוע, עיקרון השיקום, על אף חשיבותו, אינו בא להחליף עקרונות ענישה נוספים, וביניהם עקרון ההלימה. הערכה כי קיים סיכוי שהנאשם ישתקם אינה מובילה בהכרח למסקנה כי יש לחרוג לקולה ממתחם העונש ההולם, אף אם תסקיר שירות המבחן תומך בהקלה מעין זו (ע"פ 452/14 דבוש נ' מדינת ישראל (03.04.14), ע"פ 2015/13 פלוני נ' מדינת ישראל (05.08.13), רע"פ 398/14 ערג' נ' מדינת ישראל (16.03.14)). בית המשפט המחוזי בחן את ההליך השיקומי אותו עבר המבקש למול חומרת מעשיו, ועקרון ההלימה, וקבע שבנסיבות העניין אין לחרוג מהמתחם אותו קבע בית משפט השלום. פעמים רבות עמד בית משפט זה על חומרתה של עבירת גניבת הרכב, בה הורשע המבקש, הגורמת נזק מידי לבעל הרכב וכן נזק כלכלי רחב לציבור, ובהתאם על הצורך לנקוט בענישה מחמירה במקרים אלו."

לאור האמור ובהיעדר טיפול ושיקום ממשי, לא מצאתי שיש שיקולים המצדיקים חריגה ממתחם הענישה לקולא. לאחר בחינת הנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה מזה, ושיקול של הרתעת היחיד והגנה על שלום הציבור מנגד, אמקם את עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש האמור מעט מעל הרף התחתון של המתחם אך לא בתחתיתו, לצד הטלת ענישה הצופה פני עתיד.

אשר לבקשת המאשימה להטיל על הנאשם עונשים של פסילה ופיצוי, הרי שלאור תקופת המאסר הממושכת שאטיל על הנאשם, ובהיעדר מידע לגבי גובה הנזק שנגרם לכל אחד מנפגעי העבירה, **"דומה כי אין מקום להשית עונש נוסף בהיבט זה"** (עפ"ג (חי') 27751-09-22 מדינת ישראל נ' אגבאריה (09.01.23)) וזאת מבלי לגרוע מזכותם לתבוע את נזקיהם בהליכים מתאימים.

בהתחשב בחומרת המעשים שביצע הנאשם לאחר תכנון מוקדם עם אחרים, במספר העבירות, במידת אשמתו של הנאשם, בערכים החברתיים שנפגעו, במידת הפגיעה בהם, בנזק שנגרם ובמדיניות הענישה הנוהגת, הגעתי לכלל מסקנה כי יש להטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

1. מאסר בפועל למשך 45 חודשים אשר יחושב ממועד מעצרו (28.02.2023) בהתאם לתחשיבי שב"ס ונתוני שב"ס).

2. מאסר על תנאי של 10 חודשים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור תוך 3 שנים, לאחר שחרורו ממאסרו בגין תיק זה, על עבירת רכוש מסוג פשע ויורשע בה על פי חוק העונשין.

3. מאסר על תנאי של 6 חודשים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור תוך 3 שנים, לאחר שחרורו ממאסרו בגין תיק זה, על עבירת רכוש מסוג עוון ויורשע בה לפי חוק העונשין.

בנסיבות העניין איני מטיל על הנאשם קנס או פיצוי כספי כלשהו.

החלטה זו מהווה פקודת מאסר.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בחיפה תוך 45 ימים מהיום.

ניתן בזאת צו להשמדת מוצגים.

ניתן היום, ט' טבת תשפ"ד, 21 דצמבר 2023, במעמד הצדדים.